СТАНОВИЩЕ

относно процедура за присъждане на образователната и научна степен „доктор по психология”

на дисертационен труд на тема: „Преднамерено влияние върху неорганизирани социални общности”

Професионално направление: 3.2. „Психология“

Научна специалност: „Обща психология“

Докторант: Ана Илиева Халил, ВСУ “Черноризец Храбър”, Катедра „Психология”

Научен ръководител: проф. д.пс.н. Майяна Митевска

Изготвил становището: доц. д-р Цветан Петров Петков, съгласно Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ № 566/24.09.2026 г.

Съвременните обществени отношения се развиват в условията на интензивна дигитална трансформация, която променя начина, по който индивидите възприемат и интерпретират информацията. Развитието на комуникационните технологии, социалните мрежи и алгоритмичното посредничество създава нова социална среда, в която неорганизираните социални общности придобиват значима роля във формирането на индивидуалните нагласи, убеждения и поведение.

Нарастващите информационни потоци и възможности за целенасочено въздействие придават на социалното влияние характеристики като мащабируемост, адаптивност и скрит характер. Това обуславя необходимостта то да се разглежда не само като естествен резултат от социалните взаимодействия, но и като преднамерен процес, осъществяван чрез специфични комуникационни стратегии.

Дигиталната среда налага прилагането на интегративни изследователски подходи, които отчитат взаимовръзките между психологическите механизми, социалните взаимодействия и технологичните фактори. Особено значение имат индивидуалните характеристики – личностните черти, ценностните ориентации и потребността от социално одобрение, които са свързани с податливостта към социално въздействие и възприемането на социалните послания.

В този контекст настоящето изследване анализира преднамереното социално влияние като комплексен феномен, обусловен от взаимодействието между комуникационните стратегии, психологическите механизми и индивидуалните фактори, с цел изграждане на цялостна концептуална рамка за обяснение на проявленията му в дигитална среда.

1. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИНОСИТЕ НА ДОКТАРАНТА

1.1. Основните резултати, които постига в труда си докторанта са:

- Систематизиране на теоретичните постановки за преднамереното социално влияние върху неорганизирани социални общности в дигитална среда;
- Разработване на интегративен концептуален модел, отчитащ взаимодействието между комуникационните стратегии, психологическите механизми и индивидуалните характеристики на личността;
- Установяване на статистически значими зависимости между мотивацията за социално одобрение и субективното възприемане на социалното влияние;
- Извеждане на ролята на определени ценностни ориентации като фактори, които в ограничена степен влияят върху възприемането на социалното влияние;

- Установяване на липса на еднозначна и статистически значима връзка между основните личностни характеристики и податливостта към социално влияние;
- Обосноваване на разбирането за социалното влияние в дигитална среда като сложен, многоизмерен и контекстуално обусловен процес;
- Извеждане на значението на непреките социални, комуникационни и мотивационни механизми, чрез които влиянието често се осъществява частично неосъзнато и се проявява в начина, по който индивидите възприемат и интерпретират социалните сигнали.

1.2. Най-значимите приноси на Ана Халил от дисертационния труд могат да бъдат формулирани по следния начин:

- **Разработване на емпирично обоснован интерпретативно-мотивационен модел** на преднамереното социално влияние в неорганизирани социални общности, който обяснява ролята на индивидуалното възприемане и интерпретиране на социалните сигнали;
- **Обосноваване на механизма на непрякото социално влияние** в дигитална среда, при който промяната в нагласите и поведението се осъществява чрез социална оценка, интерпретация и адаптация, а не непременно чрез открит натиск;
- **Изясняване на ролята на мотивацията за социално одобрение** като съществен психологически фактор, свързан с начина, по който индивидите възприемат и декларират социалното влияние;
- **Уточняване на мястото на личностните характеристики в обяснението на социалното влияние**, като емпиричните резултати показват, че изследваните личностни черти не са преки и статистически значими предиктори на възприеманото влияние;
- **Разкриване на селективната роля на ценностните ориентации** при възприемането на социалния натиск и груповото влияние, като се

аргументира, че тяхното действие не е универсално, а зависи от конкретния контекст;

- **Свързване на теоретичните постановки с емпирични резултати** за изграждането на по-прецизно обяснение на преднамереното социално влияние в дигитална среда.

2. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

По същностните страни на основните тези и тяхното доказване в дисертацията нямам критични бележки.

3. СТАНОВИЩЕ ЗА НАЛИЧИЕ ИЛИ ЛИПСА НА ПЛАГИАТСТВО В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В представения за оценяване дисертационен труд няма наличие на плагиатство.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В заключение въз основа на изложеното по-горе, предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Ана Халил по „Обща психология“ в професионално направление 3.2. „Психология“.

гр. Варна
09.10.2026 г.

Изготвил становището:
(доц. д-р Цветан Петков)